

ظرفیت‌های روش فلسفهٔ زبانی جهت کشف معنای زندگی، آسیب‌پذیری و امید در رویکرد پیشرفت‌نگر به قرآن کریم مجتبی رستمی کیا^۱

چکیده

یکی از بزرگ‌ترین پرسش‌های بشر، پرسش از معنای زندگی است، برخی معتقدند که این سؤال می‌تواند فقط پاسخ دینی داشته باشد. این مقاله فارغ از هرگونه نزاع در این مورد، معتقد است که اولاً پیشرفت از سه معنا تشکیل شده است: زندگی، آسیب‌پذیری و امید و ثانیاً در رویکرد پیشرفت‌نگر به قرآن، این مقولات دارای کثرت استعمال هستند. بر اساس رویکرد پیشرفت‌نگر به قرآن، زندگی، آسیب‌پذیری و امید از تنگنای زندگی فردی، خارج و وارد عرصهٔ اجتماع می‌شود و معنای ویژهٔ اخلاقی به خود می‌گیرد. بر اساس این معنا، مقوله‌های پیشرفت هم‌چون عقلانیت، عدالت، رفاه و... در لوای معنویت، هویت جدیدی می‌یابند که در این زمینه، قرآن دارای شواهد بسیاری است. این مقاله با استفاده از روش فلسفهٔ زبانی - روش مخصوص فیلسوفان زبان متعارف برای کشف معنا - معتقد است که با استفاده از این روش می‌توان، معنای زندگی را بر اساس چارچوب‌های پیشرفت‌نگر مورد تأیید قرار داد. امید رسیدن به موفقیت و معناداری آسیب‌پذیری و شکست مورد توجه قرآن بوده است. این معنایی از قرآن می‌تواند راه را برای پذیرش رویکردها، الگوها یا مدل‌های پیشرفت هموار نماید.

کلیدواژگان: پیشرفت، معنای زندگی، آسیب‌پذیری، امید، فلسفهٔ زبانی، قرآن کریم.

---

^۱. دانشجوی دکتری مبانی نظری اسلام، دانشگاه معارف اسلامی قم.